

Isabel Carrasco

Glòria Fandos: escriptora, poetessa, presidenta de «Poetes de l'Ebre»

EXISTIR, AQUESTA ÉS LA PARAULA QUE DEFINIRIA TOTA LA MEUA OBRA.

ACTUALITAT

Va néixer a Samper de Calanda (Terol). Fa més de quaranta anys que viu a Tortosa fent sonar la seua veu, dolça i a la vegada potent, com un tambor del seu Calanda natal.

Glòria ha col·laborat amb la premsa local i comarcal i a la televisió Canal T.E. Ha publicat més d'una desena de llibres tocant diferents gèneres: relats, biografia i poesia i ha guanyat diversos premis i guardons al llarg de la seua trajectòria professional. L'any 2000 va fundar "Poetes de l'Ebre", una associació cultural que agrupa a poetesses i poetes de les Terres de l'Ebre, de la qual n'és la presidenta. Avui coneixerem una mica més a Glòria Fandos arran del seu últim llibre: «Grito de Mujer».

ME: Primer que res Glòria, quina seria la teua definició de "poeta-poetessa"?

GF: La persona que escriu poesia, que expressa emocions i sentiments passats pel seu pensament i filtrats pel sedàs del seu cor, la podem definir com a poeta o poetessa, però depèn de l'acceptació que tingui o el reconeixement social i cultural que s'aconsegueix si es guanya algun premi, donant-se a conèixer en recitals, publicant en format paper o a través de les noves tecnologies (Blocs, Facebook, etc). Amb una trajectòria positiva de les creacions poètiques es pot definir com a poeta, ja que aquest títol no s'aconsegueix a cap escola. També ha d'anar unit a persones que posseeixen una fina i extrema sensibilitat i unes mires més enllà de la realitat. A un poeta se'l defineix per veure la vida amb la bellesa dels seus ulls i la dolçor del seu cor, expressant amb la forma d'unes paraules i uns mots tan agradables i dolços que acaricien l'oïda com una lleu aura càlida de prima-

vera amb melodies que només transmeten amor, personal i universal. És una persona lluitadora, reivindicativa i de pau, ja que vol canviar el món amb la bellesa de les paraules, no suporta les injustícies, ni les violències ni les guerres. Potser alguns només voldran recrear-se amb la bellesa de la contemplació, que ja ho diu tot.

ME: La poesia d'ahir i d'avui. Se segueix associant la poesia a l'època d'estudiants i a la memorització? És un gènere enfocat a un públic minoritari?

GF: La poesia d'ahir és molt ampla, es pot dividir en dos grans gèneres, la poesia del poble, èpica o popular, cantada pels trobadors i escrita pels joglars que la versaven de memòria cap al segle XIII com a espectacle a la plaça major del poble i la poesia de clerecia, escrita per monjos dels monestirs, amb la diferència de qualitat per

causa del seu alt nivell d'intel·lectualitat i és aquesta la que ha sobreviscut fins als nostres dies, com la de Sant Joan de la Cruz o la de Santa Teresa de Jesús. L'època d'estudiants pot ser avorrida pel fet d'haver de memoritzar, però és important estudiar la mètrica, l'estructura clàssica de la rima, com es conformen els sonets, els madrigals o els versos alexandrins. Actualment s'escriu poesia lliure, que dona llibertat i personalitat als joves autors, tenint en compte la musicalitat que ha de tenir per a ser obra d'art, que no sempre s'aconsegueix. La majoria pensem que la poesia, si, és per a un públic minoritari, la majoria per la incapacitat de ser entesa, o destinada per a un lector sensible i exquisit.

ME: Fent referència a la societat actual i citant una frase de Joseph Joubert del seu llibre Pensaments:

"La poesia no es pot trobar en qualsevol lloc si no la portes dins teu". Què opines?

GF: Quanta raó té Joubert, la poesia no la pots entendre si no la sents dins teu. El que crea poesia i el que la llegeix tenen una unió de pensament i de sensibilitat, sense saber-ho se senten identificats per una filosofia de tendrir i dolcesa que comparteixen, fugint de la realitat que els aclapara i els fa mal, per lliurar-se als somnis i descobrir la llum que irradia la seva ànima.

ME: Es palpa una gran implicació personal en els teus llibres. Com descriuries i que t'agradaria transmetre a través de la teua obra i, si haguessis de descriure la teua obra amb una sola paraula, quina seria?

GF: Tota obra literària ha de ser una mica autobiogràfica, si no, no tindria l'autenticitat necessària

per a cridar l'atenció del lector, encara que jo no penso en qui ho ha de llegir, escric allò que crec, sento i penso.

Existir, aquesta és la paraula que definiria tota la meua obra. Fa uns vint anys que vaig començar a escriure, i més de quinze a publicar, per una gran necessitat d'existir, després d'una llarga malaltia familiar que em va marcar la vida en un abans i un després. Anar sortint del pou on m'enfonsava, del dolor de la solitud, de la impotència que sentia la meua ment i el meu cor, i només podia escriure, de tot, sense saber de res, per viure i sobreviure i satisfeta, encara que mig trençada, estic aquí. Amb una primària realitzada l'any 1964 en una escola pública del petit poble de Lledó (Terol) situat a la franja amb Tarragona, a la vora de la línia del ferrocarril de la Val de Safan, que l'utilitzàvem per a venir a Tortosa a fer les compres. L'any següent vaig venir a aprendre l'ofici de modisteria. Trenta anys després vaig fer una secundària a l'IES de l'Ebre i més recentment quelcom de Llengua i Literatura a l'UNED de Tortosa. En tot allò que escric voldria transmetre experiències de vida, real i inventada, sota el meu prisma particular i únic, com així és cada vida.

ME: Parlem del teu últim llibre: «Un grito de mujer».

GF: Aquest Sant Jordi 2017 veu la llum el poemari titulat "Grito de Mujer" amb tema reivindicatiu a les injustícies que pateix la dona, tant greu encara, després de seixanta anys de veure aquests comportaments masclistes, a hores d'ara, no hem millorat quasi res. I m'omple d'impotència veure aquest masclisme tan arrelat, amb la nefasta conseqüència de la mort de tantes dones. Una taca espel·lonant i terrorífica que degrada la nostra societat. I encara es tracta el tema

com a tabú, com a minoritari, amb por, s'han d'unir més crits per a abolir aquesta barbàrie, sense raó i sense cor. Aquest llibre pot ser un crit, com una llavor que ha de germinar, un crit de "prou ja" tractat amb la delicadesa i l'amor que intento plasmar en els meus versos. Un crit metafòric, de l'ànima de la dona, per a aixecar la veu, un crit desesperat davant les injustícies que acampen a la nostra societat, amb un silenci callat de mort que ens copeja el cor, enfonsat en un conformisme patètic i avergonyit, un crit desesperat dins de la poètica que fa tremolar les parets de la inconsciència, despertar amb la veu més forta de l'esperit. Un crit davant de l'emoció més sublim i l'explosió de la bellesa, la bondat i l'amor en majúscula, existent en l'ésser humà. Un crit d'alegria, d'amor i d'esperança i que les nostres entranyes i els nostres ulls s'omplin de llum. Un crit de dona en parir una nova vida, un crit de carícies, d'aigües dolces de riu, per a esborrar i netejar les malvestats del món.

ME: El passat 4 de maig es va presentar l'Antologia 2016 i Recital de "Poetes de l'Ebre".

GF: Sí, vàrem gaudir d'una entranyable vetllada poètica de "Poetes de l'Ebre" a l'Associació de Mestresses de Casa d'Amposta convidats per la seva presidenta, amiga i companya Tere Gisbert. Vàrem presentar l'Antologia 2016 de "Poetes de l'Ebre", un llibre per a aprendre francès un mateix, de Dolors Giménez de Deltebre, "Al voltant de la gent gran" de Paco del Fruto i el meu poemari "Grito de mujer". Una delícia tot plegat amb la sala de la seu plena de seguidors de la poesia i les paraules de "Poetes de l'Ebre", associació de caire feminista, amb disset anys d'història i que és la neta dels meus ulls, fins que se'm tanquin i encara així tindrà la seva llum.